

København, den 1. juli 2022

Høringssvar – Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning

BL – Danmarks Almene Boliger har den 30. maj 2022 modtaget høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning.

BL takker herfor og har følgende bemærkninger til høringen:

Generelle bemærkninger

Danmark har vedtaget ambitiøse klimamål, som forpligter os til at reducere drivhusgasudledningerne med 70 pct. i 2030 set i forhold til 1990. Målsætningen stiller høje krav til at gennemføre energieffektiviseringer, hvor det er muligt, men det stiller også høje krav til omfanget af udbygning af grøn strøm fra vedvarende energikilder.

Mere solenergi og landvind er her centrale virkemidler til at få sat yderligere skub i den grønne omstilling af danskernes energiforbrug.

I den almene sektor er der store potentialer og store ønsker om at bidrage til den grønne omstilling via lokal produktion af decentral solenergi. Det er helt oplagt at bruge de store tagarealer på de almene etageejendomme til at producere grøn strøm via solceller. Tagene har ikke andre anvendelsesmuligheder, i modsætning til arealer til solcellefarme, som kan fortrænge natur- og landbrugsområder, og solceller på tage forstyrrer kun i et meget begrænset omfang visuelt i landskabet.

De almene boliger i Danmark har tagarealer på cirka 2.000 hektar¹. Det svarer til 20 kvadratkilometer. Benyttes bare 25 pct. af dette areal til solceller, vil de almene boligertage kunne bidrage med en kapacitet på ca. 0,5 gigawatt fra vedvarende solenergi, hvilket svarer til en stigning på ca. 39 procent i forhold til hele Danmarks solenergi pr. maj 2021².

Solenergien fra almene boligertage vil kunne levere nok grøn strøm til beboerne i de almene boliger til, at det vil spare op mod 80.000 ton CO₂-udledninger om året. Det er et substantielt bidrag til klimaomstillingen i Danmark, ligesom det vil være med til at give almene beboere en større sikkerhed i forhold til at kunne klare energiregningerne i en tid med store udsving i energipriserne.

Samtidig har det den fordel, at etablering af solceller på almene tage kan ske i forbindelse med egentlige tagudskiftninger eller den løbende vedligeholdelse og vil derfor være omkostningseffektive.

Lovforslaget om ændring af elforsyningsloven indeholder nye regler for etablering af direkte linjer mellem produktion og forbrug således, at dette kan ske udenom det kollektive net. Dernæst indeholder lovforslaget en delvis ophævelse af forbuddet mod geografisk differentierede tariffer.

BL bifalder intentionerne og de greb, der anvendes i lovforslaget, men ser desværre en række barrierer for, at lovændringerne vil komme til at få betydning for den grønne omstilling i den almene sektor og for muligheden for at etablere solceller og lokale energifællesskaber.

¹ Arealerne er beregnet som det vandrette areal under evt. hældende tage på beboelsejendomme (ekskl. skure, fællesarealer og parkeringer). Der er dermed tale om et forsigtigt skøn for det samlede areal med potentiale for solcelleanlæg. Kilde: Danmarks Statistik, BBR-registret.

² 6,8 pct. af de almene boligorganisationer svarede i 2020, at de havde arealer med solceller i en eller flere af deres lokale boligafdelinger. Disse er indeholdt i potentialeberegningerne.

Disse barrierer gennemgås nedenfor.

Direkte linjer

Med lovforslaget indføres mulighed for at etablere direkte levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til dennes egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.

En direkte linje skal godkendes af Klima-, Energi- og Forsyningsministeren.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at muligheden for at etablere direkte linjer, som udgangspunkt bør afgrænses til produktionsenheder og forbrugsenheder på spændingsniveau 10 kV eller derover, og således ikke omfatte elektricitetsforbindelser på de lavere spændingsniveauer (0,4 kV).³

Denne afgrænsning til spændingsforbindelser på minimum 10 kV udelukker desværre langt de fleste lokale VE-anlæg i boligorganisationerne.

Det er derfor BL's vurdering, at muligheden for at etablere direkte linjer ikke kommer til at omfatte de almene boligorganisationer, hvorfor el produceret fra boligafdelingens egne solceller, stadig skal deles mellem afdelingens bygninger via det kollektive net.

BL opfordrer på baggrund af ovenstående til, at:

1. muligheden for at etablere direkte linjer også bliver udvidet til "sammenslutning af netbrugere, uanset spændingsniveau".
2. "sammenslutning af netbrugere" defineres i lovens § 5 og at lokale boligafdelinger med egen VE-produktion bliver omfattet.
3. der i lovens § 5 indsættes en definition på "elproduktionsvirksomhed" og at der redegøres for om en "elproduktionsvirksomhed" også er en "elektricitetsvirksomhed", som er defineret i § 5 og dermed omfattet af lovens bestemmelser om "elektricitetsvirksomhed".

Geografisk differentierede forbrugstariffer/kollektiv tarif

Med lovforslaget foreslås indført en ny bestemmelse i § 73, stk. 1, 4 pkt.: »Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter, eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.«

Dette giver mulighed for, at f.eks. energifællesskaber kan få en lokal kollektiv tarif, der belønner en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive net⁴.

Det rejser spørgsmålet om, hvad der udgør en "lokal sammenslutning af netbrugere". Ifølge lovbetragtningerne kan det f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører.⁵

BL kan være bekymret for, at en almen boligafdeling med VE-anlæg ikke vil blive anset som en "lokal sammenslutning af netbrugere" og dermed ikke være omfattet af bestemmelsen, medmindre der dannes et decideret VE-fællesskab.

Hvis almene boligafdelinger med VE-anlæg er afskåret fra at anvende direkte linjer og derfor skal dele deres egenproducerede el via det kollektive net, medfører det ikke en mere omkostningseffektiv

³ Udkast til forlag om ændring af elforsyningsloven Side 23

⁴ Udkast til forlag om ændring af elforsyningsloven Side 6

⁵ Udkast til forlag om ændring af elforsyningsloven Side 13

brug af det kollektive net. BL kan derfor være bekymret for, at lovforslaget ikke får nogen positiv betydning for almene boligafdelinger med VE-anlæg.

De almene VE-anlæg vil være supplement til, ikke en erstatning for, det kollektive net

Opsætningen af solceller vil fungere som et supplement til den strøm, de aftager fra det kollektive elnet. Forventningen er, at solcelleenergi vil kunne dække op mod 20-25 pct. af elforbruget i de almene boliger, set ift. spidsbelastninger. Beboerne vil dermed fortsat aftage strøm fra elnettet samt betale tariffer og bidrage solidarisk til det kollektive elnet.

De almene boligorganisationer vil i praksis på intet tidspunkt skulle sende strøm tilbage i nettet, og kapaciteten i det kollektive elnet vil dermed ikke blive belastet som følge af flere solceller på de almene boligers tage – heller ikke på tidspunkter, hvor der generelt er høj elproduktion og lavt elforbrug. Tværtimod vil det bidrage til det kollektive nets robusthed overfor en fremtid med omlægning til stadig mere elforbrug.

Regulatoriske barrierer spænder ben for etablering af solceller på almene tage

Der er en række konkrete barrierer, der står i vejen for lokal produktion af solenergi på de almene boligers tage.

Det skal generelt sikres, at de EU-direktiver, som omhandler energifællesskaber, understøttes af den danske lovgivning, herunder i VE-loven og bekendtgørelse om energifællesskaber. BL konstaterer, at de foreslåede lovændringer til elforsyningsloven ikke flugter intentionen i EU-direktiverne og fortsat vil gøre det umuligt for de almene boligorganisationer at etablere energifællesskaber.

På vedlagte bilag 1 op listes de konkrete barrierer.

BL har ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

Bilag 1. Barrierer

Barriere	Vedrører følgende lovgivning
<p>Netselskabernes fortolkning af deres eneretsbevilling til distributionsnettene er forskelligartet. Nogle lokale elselskaber tolker de nuværende bestemmelser sådan, at elselskabet skal føre net og hovedmåler frem til alle bygninger, når der er flere bygninger på samme matrikel, nogle endda til alle opgange i en bygning.</p> <p>En sådan tolkning vil medføre et stop for opsætning af solceller i boligområderne i forbindelse med både nybyggeri og reoveringer. Konsekvensen er, at man ikke kan udnytte den egenproducerede strøm på tværs af bygningsmassen indenfor den enkelte boligafdeling, idet passage af en hovedmåler medfører pålæg af afgifter. Fortolkningsmuligheden spænder dermed ben for en række solcelleprojekter, f.eks., hvis en boligafdeling ligger på flere matrikler. I så fald insisterer netselskabet på, at der skal være selvstændige solcelleprojekter for hver matrikel.</p> <p>Reglerne bør som minimum sikre, at en grundejer har mulighed for at føre strømmen rundt på egne sammenhængende matrikler. Det er en minimumsbetingelse for, at der etableres VE-anlæg lokalt. Dermed også en forudsætning for etableringen af energifællesskaber.</p>	<p>Den danske implementering af borgerenergifællesskaber (EU Elmarkedsdirektiv), som giver netselskaberne mulighed for en yderst rigid fortolkning af eneretsbevillingen.</p>
<p>Dansk implementering af elmarkedsdirektivet klarlægges ikke tilstrækkeligt, hvordan adgangen til at benytte de kollektive net, egne energidata og målere bl.a. for borgerenergifællesskaber og "aktive kunder" sikres.</p>	<p>Den danske implementering af borgerenergifællesskaber (EU Elmarkedsdirektiv)</p>
<p>Ifølge bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber § 12, stk. 1 skal elektricitet deles mellem medlemmerne af et energifællesskab via det kollektive net. Det fremgår desuden af § 12, stk. 3, at de pålægges de gældende nettariffer og afgifter i forbindelse med disse elektricitetsstrømmes anvendelse.</p> <p>Så længe lovgivningen ikke åbner op for en mere lempelig mulighed for fordeling af den grønne solcellestøm uden, at der pålægges tariffer og afgifter, vil det ikke være rentabelt at indgå i et energifællesskab mellem flere boligblokke inden for samme matrikel eller mellem en eller flere boligafdelinger på to eller flere nabomatrikler.</p>	<p>Bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber § 12.</p>

<p>Det vil resultere i et minimum af solcelleanlæg, der rentabelt kan opføres i de almene boligområder og dermed tage aktiv del i skabelsen af klimavenlige og energifleksible boliger og byer.</p>	
<p>EU-direktivet stiller krav til at skabe en mere enkel til-ladelsesproces for VE-anlæg, hvor der fastsættes øvre tidsfrister for de godkendende myndigheder, og at Energistyrelsen udpeges som kontaktpunkt for VE-opstillere via en nyoprettet hjemmeside, hvis det kan bi-drage til at gøre processen enklere.</p> <p>Der er ikke tvivl om, at disse tiltag i sig selv vil virke forenklende. Men det kan ikke virke forenklende efter hensigten, da dansk implementering af EU's tanker om VE-fællesskaber skaber mange barrierer i form af tarif-fer, effektbetaling m.v., der pålægges fællesskabets egenproduceret vedvarende el og gør den 70-100% dyrere end den elektricitet, der kan købes på det øv-rige elmarked.</p> <p>Den foreslåede implementering af VE-direktivet løser således ikke de reelle udfordringer, der er for at gen-nemføre lokale energifællesskaber. Implementeringen besværliggør derimod yderligere de muligheder, der er for at etablere disse. Den komplekse regulering mod-arbejder aktørernes muligheder for at samarbejde og etablere vedvarende energifællesskaber.</p>	<p>Eksisterende dansk lovgivning (El-forsyningsloven) spænder ben for EUs VE-direktiv og Elmarkedsdirek-tiv</p>
<p>Manglende mulighed for i energifællesskaber at ind-købe eller leje eksisterende hovedmålere (som allerede er finansieret af beboernes fast udgifter til netselsk-abet) fra netselskabet til en omkostningsægte måleraf-gift, for at omdanne disse til bimålere for at etablere et hoved-bimålersystem, hvor der svares afgifter og tarif-fer af al el aftaget fra det kollektive elnet, men ikke af egenproduceret solenergi i energifællesskabet.</p> <p>På nuværende tidspunkt fastholder netselskaberne ofte at ville nedtage alle målerne i den enkelte beboelse, så energifællesskabet selv må anskaffe og opsætte nye, men identiske, elmålere til brug som bimålere inden for energifællesskabet. Dette pålægger hver beboelse (som allerede har finansieret deres elmåler) en mer-omkostning på flere tusinde kr., hvilket ofte gør ener-gifællesskabets projekt økonomisk urentabelt.</p>	<p>Lovhjemmel mangler fortsat (forslag om virtuel afregning)</p>

<p>Den nuværende § 10 i sideaktivitetsbekendtgørelsen:</p> <p>En afdeling kan eje anlæg til elforsyning, som er baseret på vedvarende energikilder omfattet af lov om fremme af vedvarende energi, jf. dog stk. 2. Det er en forudsætning,</p> <p>1) at el, som anlægget producerer, alene anvendes til forbrug i afdelingen eller leveres til det kollektive elforsyningsnet, og</p> <p>2) at anlægget sammen med eventuelle andre elforsyningsanlæg i afdelingen maksimalt har en installeret effekt på 6 kW pr. bolig- og erhvervsenhed.</p> <p>Stk. 2. En afdeling kan kun eje vindmøller, der har en installeret effekt på 25 kW eller derunder og er tilsluttet i egen forbrugsinstallation.</p> <p>Stk. 3. Boligorganisationen kan administrere etablering og drift af anlæg, som er nævnt i stk. 1</p>	<p>Sideaktivitetsbekendtgørelsen – § 10 stk. 1 ønskes udvidet med følgende (fremhævet):</p> <p>1) at el, som anlægget producerer, alene anvendes til forbrug i afdelingen, lokale VE-fællesskab som afdelingen indgår i, eller leveres til det kollektive elforsyningsnet, og</p>
--	--